

Guvernul României

Hotărâre nr. 1175/2005

din 29/09/2005

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 919 din
14/10/2005

privind aprobarea Strategiei naționale pentru
protecția, integrarea și incluziunea socială a
persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se aprobă Strategia națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Strategia națională privind protecția specială și integrarea socială a persoanelor cu handicap din România, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.215/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 26 noiembrie 2002.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul muncii, solidarității sociale
și familiei,
Gheorghe Barbu
Președintele Autorității Naționale pentru
Persoanele cu Handicap,
Silviu George Didilescu
p. Secretarul de Stat al Autorității Naționale
pentru Protecția Drepturilor Copilului,
Ioana Nedelcu
Ministrul sănătății,
Gheorghe Eugen Nicolăescu
Ministrul administrației și internelor,
Vasile Blaga
Ministrul educației și cercetării,
Mircea Mică
Ministrul transporturilor, construcțiilor
și turismului,
Gheorghe Dobre
p. Ministrul finanțelor publice,
Mara Rîmniceanu,
secretar de stat

București, 29 septembrie 2005.
Nr. 1.175.

ANEXĂ *)

STRATEGIA NAȚIONALĂ
pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor
cu handicap în perioada 2006-2013 "Șanse egale pentru persoanele
cu handicap - către o societate fără discriminări"

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Susținând că persoana cu handicap este la fel de importantă și valoroasă ca orice altă persoană,
Recunoscând și reafirmând că:

- a) protecția și promovarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și posibilitatea de a se bucura pe deplin de acestea sunt esențiale pentru participarea activă a persoanelor cu handicap în societate, o societate participativă și activă fiind în beneficiul populației în întregul ei,
- b) promovarea participării depline a persoanelor cu handicap la viața comunității conduce la îmbunătățirea autonomiei individului astfel încât acesta să poată prelua controlul asupra propriei vieți,

c) eliminarea formelor de discriminare a persoanelor cu handicap este imperativă, acordându-se o atenție deosebită grupurilor supuse discriminării multiple precum femeile cu handicap, persoanele cu un grad ridicat de dependență, persoanele cu handicap aparținând unor grupuri etnice minoritare, dar nu numai,

d) îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu handicap reprezintă consecința măsurilor bazate pe o evaluare multidisciplinară, realizată în funcție de nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, luând în considerare preferințele lor precum și circumstanțele specifice,

e) asigurarea unei rețele de servicii sociale, primare și specializate, corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap constituie o prioritate,

f) educația la orice vârstă, inclusiv educația primară, formarea și posibilitățile corespunzătoare de învățare continuă în toate etapele vieții sporesc șansele de integrare și incluziune socială,

g) ocuparea și încadrarea în muncă contribuie major la deplina participare a persoanelor cu handicap la viața economică, culturală și socială, precum și la dezvoltarea personală,

h) acordarea de facilități angajatorilor în procesul de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap, prin prevederi legislative care să determine creșterea gradului de ocupare, este necesară,

i) facilitarea accesului persoanelor cu handicap la noile tehnologii informaționale și de comunicare creează premisele îmbunătățirii participării,

j) accesul mai bun la locul de muncă, în instituțiile de educație, cultură și divertisment și în transportul public este deosebit de important pentru afirmarea persoanelor cu handicap în viața comunității,

k) implicarea organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau cu activitate în domeniu constituie o practică în luarea deciziilor care pot afecta viața persoanelor cu handicap,

l) respectarea principiului "Nimic pentru noi, fără noi!" constituie baza oricărei decizii luate în ceea ce privește persoanele cu handicap din România.

Considerând că este necesar să se adopte o abordare integrată a handicapului, astfel încât nevoile persoanelor cu handicap să fie reflectate corespunzător în toate politicile și programele de dezvoltare naționale, mai ales în cele referitoare la: locuință și transport, acces adecvat la mediul fizic și informațional, educație, orientare, formare și reconversie profesională, inclusiv a personalului implicat în procesul de proiectare, implementare, monitorizare și evaluare a activităților referitoare la persoanele cu handicap, ocupare și angajare în muncă, acces la cultură, turism și petrecere a timpului liber etc.

Strategia Națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013 este dezvoltată și centrată pe persoana cu handicap, cetățean cu drepturi și obligații depline.

Strategia Națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013 constituie platforma tuturor acțiunilor viitoare.

Scopul Strategiei este asigurarea exercitării totale de către persoanele cu handicap a drepturilor și libertăților fundamentale, în vederea creșterii calității vieții acestora.

Conceptul fundamental al Strategiei este alegerea: persoana cu handicap are posibilitatea de a lua hotărâri privind viața sa, de a gestiona bugetul personal complementar și de a alege serviciile de care are nevoie precum și furnizorii lor, în baza unor contracte individuale de servicii.

Reprezentantul legal al persoanei cu handicap va decide în numele și interesul acesteia numai în condițiile expres prevăzute de lege. Principii fundamentale:

Această strategie este bazată pe următoarele principii fundamentale:

1. respectarea drepturilor și a demnității persoanelor cu handicap, în baza Declarației Universale a Drepturilor Omului care proclamă, în primul articol, că toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi, că sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității. Astfel, comunitățile trebuie să țină seama de diversitatea membrilor lor și să se asigure că persoanele cu handicap, membri ai comunității, își pot exercita efectiv și se bucură de toate drepturile omului: civile, politice, sociale, economice și culturale;

2. prevenirea și combaterea discriminării potrivit căruia fiecărei persoane i se asigură folosirea sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice fără deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenență la o categorie defavorizată. Discriminarea la care persoanele cu handicap trebuie să facă față este cauzată de prejudecăți însă, de cele mai multe ori, este urmare a faptului că aceste persoane sunt uitate sau ignorate, ceea ce conduce la apariția și întărirea artificială a barierelor de mediu și de atitudine între persoanele cu handicap și comunitate;

3. egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, înțeles ca proces, definit de Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, prin care diversele sisteme ale societății, cum ar fi serviciile, activitățile, informațiile, comunicarea și documentarea, sunt disponibile tuturor. Persoanele cu

handicap sunt membri ai societății și trebuie să primească tot sprijinul de care au nevoie în cadrul structurilor obișnuite din educație, sănătate, angajare în muncă, servicii sociale etc. Ca parte integrantă a procesului de egalizare a șanselor, trebuie prevăzute ajutorarea și pregătirea persoanelor cu handicap pentru ca acestea să-și poată asuma deplina responsabilitate de membri ai societății;

4. egalitatea de tratament care reprezintă absența oricărei discriminări directe sau indirecte, bazate pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește ocuparea și încadrarea în muncă, așa cum este stabilit în Directiva Consiliului Europei 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000;

5. solidaritatea socială, potrivit căruia societatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, în vederea menținerii și întăririi coeziunii sociale;

6. responsabilizarea comunității, potrivit căruia comunitatea intervine activ în promovarea drepturilor persoanelor cu handicap precum și în crearea, dezvoltarea, diversificarea și garantarea susținerii serviciilor necesare persoanelor cu handicap. Aceste servicii trebuie să fie de calitate, bazate pe nevoile persoanelor cu handicap, integrate în contextul social și nu o sursă de segregare. Un astfel de sprijin este în conformitate cu modelul social european de solidaritate, model care recunoaște solidaritatea noastră, a tuturor, unii față de ceilalți și, în special, față de cei care au nevoie de sprijin;

7. subsidiaritatea, potrivit căruia comunitatea locală sau asociativă și, complementar acestora statul, intervin în situația în care familia sau persoana nu-și poate asigura integral nevoile sociale;

8. "adaptarea" societății la persoana cu handicap, potrivit căruia societatea în ansamblul ei trebuie să vină în întâmpinarea eforturilor de integrare a persoanelor cu handicap, prin adoptarea și implementarea măsurilor adecvate iar persoana cu handicap trebuie să-și asume obligațiile de cetățean. Procesul transferă accentul pus pe reabilitarea persoanei pentru a se "încadra" în societate, pe concepția de schimbare a societății care trebuie să includă și să facă față cerințelor tuturor indivizilor, inclusiv a celor cu handicap;

9. interesul persoanei cu handicap potrivit căruia orice decizie și măsură este luată numai în interesul acestei persoane, fiind inacceptabile abordările întemeiate pe milă și pe percepția persoanelor cu handicap ca fiind neajutate;

10. abordarea integrată, potrivit căruia protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap sunt cuprinse în toate politicile naționale sociale, educaționale, ale ocupării forței de muncă, petrecerii timpului liber, accesului la informație etc. Nevoile persoanelor cu handicap și ale familiilor acestora sunt diverse și este important să fie conceput un răspuns al comunității cât se poate de cuprinzător care să țină seama atât de persoană ca întreg cât și de diversele aspecte ale vieții acesteia;

11. parteneriatul, potrivit căruia organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau cu activitate în domeniu sunt implicate și consultate în procesul decizional, la toate nivelurile, privind problematica handicapului, precum și în procesul de protecție a persoanelor cu handicap.

Grupul țintă

Grupul țintă cuprinde persoanele cu handicap, familiile acestora sau reprezentanții legali, precum și comunitatea din care persoanele cu handicap fac parte.

CAPITOLUL I

Documente naționale, europene și internaționale

La elaborarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013, s-au avut în vedere Carta Socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996 și ratificată de România prin Legea nr. 74/1999, documente ale aquis-ului comunitar, precum și documente elaborate de organizații neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

Carta Socială europeană revizuită reglementează, în art. 15, dreptul persoanelor cu handicap la autonomie, la integrare socială și la participare în viața comunității.

Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap au fost adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite cu ocazia celei de a 48-a sesiune din 20 decembrie 1993, prin Rezoluția 48/96. Cele 22 de reguli reiau concepte și puncte de vedere din Programul Mondial de Acțiune în legătură cu persoanele cu handicap și reprezintă recomandări pentru statele membre, ca urmare a Decadei Națiunilor Unite pentru Persoanele cu Handicap.

1.1. Documente naționale:

a) "Manifestul handicapului în România", Grupul de inițiativă pentru constituirea Consiliului Național al Dizabilității în România, 2003;

b) "Raportul de țară privind handicapul în România", Grupul de inițiativă pentru constituirea Consiliului Național al Dizabilității în România, 2004;

c) "Drepturile omului pentru persoane cu dizabilități intelectuale - Raport de țară", Inclusion Europe - Asociația Europeană a Societăților Persoanelor cu Dizabilități Intelectuale și Familiile lor și Liga Națională a Asociațiilor pentru Persoanele cu Handicap Mintal România, 2002.

1.2. Documente internaționale și ale aquis-ului comunitar în domeniul protecției persoanelor cu handicap:

- a) Carta Socială Europeană revizuită, în special art. 15, "Dreptul persoanelor cu handicap la independență, integrare socială și participare la viața comunității";
- b) Directiva Consiliului European nr. 76/207/EEC privind aplicarea principiului egalității de tratament egal între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrare în muncă, formare și promovare profesională și condițiile de muncă din 9 februarie 1976;
- c) Programul Mondial de Acțiune privind Persoanele cu Handicap, adoptat de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, prin Rezoluția nr. 37/52 din 3 decembrie 1982;
- d) Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 159 pentru instruirea și angajarea persoanelor cu handicap, 1983;
- e) Recomandarea Consiliului Europei nr. R (92) pentru o politică coerentă pentru egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, 1992;
- f) Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 48/96, 1993;
- g) Rezoluția Consiliului Europei nr. 97/C12/01 și a reprezentanților guvernelor țărilor membre în cadrul Consiliului privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, 1996;
- h) Rezoluția Consiliului Europei și a întâlnirii reprezentanților guvernelor țărilor membre referitoare la crearea oportunităților egale pentru persoanele cu handicap, 20 decembrie 1996;
- i) Comunicatul Comisiei Uniunii Europene nr. (96)406 final referitor la crearea oportunităților egale pentru persoanele cu handicap, 30 iulie 1996;
- j) Recomandarea Consiliului European nr. 98/376/EC referitoare la instituirea card-ului de parcare pentru persoanele cu handicap, 4 iunie 1998;
- k) Rezoluția Consiliului European nr. 1999/C186/02 referitoare la crearea oportunităților egale la angajare pentru persoanele cu handicap, 17 iunie 1999;
- l) Carta Drepturilor Fundamentale ale cetățenilor Uniunii Europene, articolele 21 și 26, 2000;
- m) Directiva Consiliului 2000/78/EC pentru stabilirea cadrului general pentru tratamentul egal la angajare și în cadrul activității, 27 noiembrie 2000;
- n) Decizia Consiliului European nr. 2000/750/EC care stabilește un program de acțiune comunitar pentru combaterea discriminării pe perioada 2001-2006, 27 noiembrie 2000;
- o) Comunicatul nr. 284 final "Spre o Europă fără bariere pentru persoanele cu handicap", 12 mai 2000;
- p) Cartea Albă a guvernării europene, iulie 2001;
- q) Concluziile Consiliului European din 1 și 2 decembrie 2003 ca urmare a Anului European al Persoanelor cu Handicap și în vederea promovării oportunităților egale pentru persoanele cu handicap;
- r) Rezoluția Consiliului European nr. 2003/C175/01 referitoare la promovarea angajării în muncă și integrarea socială a persoanelor cu handicap, 15 iulie 2003;
- s) Rezoluția Consiliului European nr. 2003/C134/04 referitoare la accesibilizarea infrastructurii așezămintelor culturale și la activitățile culturale pentru persoanele cu handicap, 5 mai 2003;
- t) Rezoluția Consiliului European nr. 2003/C39/03 referitoare la "eAcesibilitatea - în vederea îmbunătățirii accesului persoanelor cu handicap în societatea bazată pe cunoaștere", 6 februarie 2003;
- u) Declarația Politică a statelor membre ale Consiliului Europei "îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu handicap; Promovarea unei politici coerente pentru și prin participare totală", 7-8 mai 2003, Malaga, Spania;
- v) Comunicatul nr. 650 final "Șanse egale pentru persoanele cu handicap: Un plan de acțiune european", 30 octombrie 2003;
- w) Cartea Verde - Egalitate și nediscriminare într-o Uniune Europeană extinsă, iunie 2004.

II.1 . Terminologie

În înțelesul prezentei Strategii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) handicap înseamnă pierderea sau limitarea șanselor unei persoane de a lua parte la viața comunității la un nivel echivalent cu ceilalți membri. El descrie interacțiunea dintre persoană și mediu. Scopul acestei definiții este de a concentra atenția asupra deficiențelor din mediul înconjurător și a unor sisteme organizate de societate care împiedică persoanele cu handicap să participe în condiții de egalitate;
- b) persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale;
- c) dizabilitatea este termenul general pentru pierderile sau devierile semnificative ale funcțiilor sau structurilor organismului, dificultățile individului în executarea de activități și problemele întâmpinate prin implicarea în situații de viață, conform Clasificării Internaționale a Funcționării, Dizabilității și Sănătății;
- d) integrarea socială reprezintă procesul de interacțiune dintre individ sau grup și mediul social prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcțional al părților;

- e) incluziunea socială reprezintă un set de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;
- f) programul individual de reabilitare și integrare socială este documentul elaborat de o echipă multidisciplinară, cu participarea beneficiarului/reprezentantului său legal, în care sunt precizate activitățile și serviciile de care persoana cu handicap are nevoie în procesul de integrare socială;
- g) planul individual de servicii fixează obiective pe termen mediu și scurt precizând modalitățile de intervenție și sprijin pentru persoanele cu handicap prin care se realizează activitățile și serviciile precizate în programul individual de reabilitare și integrare socială;
- h) reabilitarea este procesul prin care persoanele cu handicap ajung la/și păstrează, niveluri funcționale fizice, senzoriale, intelectuale, psihice și/sau sociale optime, furnizând instrumentele cu ajutorul cărora aceste persoane își pot schimba viața în direcția obținerii unui grad mai mare de independență. Reabilitarea include măsuri de refacere și/sau de compensare a pierderii/absenței sau limitării unor funcțiuni. Reabilitarea include recuperarea care are caracter preponderent medical;
- i) egalizarea șanselor - crearea de șanse egale - este procesul prin care diferitele structuri ale societății și de mediu, de exemplu infrastructura, serviciile, informarea etc., devin disponibile fiecăruia, inclusiv persoanelor cu handicap;
- j) șanse egale reprezintă rezultatul procesului de egalizare a șanselor, prin care diferitele structuri ale societății și mediului sunt accesibile tuturor;
- k) serviciile sociale specializate sunt serviciile sociale care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de nevoie socială;
- l) nevoia socială reprezintă ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor de viață în vederea integrării sociale și îmbunătățirii calității vieții;
- m) cerințe educative speciale desemnează acele necesități educaționale complementare obiectivelor generale ale educației și învățământului, care solicită o educație adaptată particularităților individuale și/sau caracteristicilor unei anumite deficiențe de învățare, precum și o intervenție specifică;
- n) bugetul personal complementar stabilește limitele cheltuielilor personale ce vor fi făcute în cursul unei luni, de exemplu, pentru: taxe de abonament radio/TV, transport interurban și CFR, plata abonamentului telefonic, plata taxei pentru abonamentul la curentul electric. Bugetul personal complementar presupune valorizarea unor drepturi și facilități de care beneficiază persoana cu handicap și acordarea sumei respective acesteia sau reprezentantului legal, pentru a fi gestionată în interesul persoanei cu handicap;
- o) viață independentă constă în ansamblul de mijloace aflate la dispoziția persoanei cu handicap care îi permit să aleagă și să decidă liber;
- p) accesibilitate - ansamblul de măsuri și lucrări de adaptare a mediului fizic, precum și măsurile de adaptare a mediului informațional și comunicațional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu handicap în societate.
- În folosirea termenilor sau în procesul de introducere sau definire a unor termeni noi, se va urmări eliminarea tendințelor discriminatorii sau a celor care induc riscul de stigmatizare prin conotațiile negative, categoriale sau depersonalizatoare.
- Se va evita folosirea termenilor handicapat, irecuperabil, needucabil, incapabil de muncă, în toate actele administrative, oficiale și legislative.
- Termenii și sintagmele handicap, inapt de muncă și protecție specială vor fi reanalizați în vederea utilizării lor fără a aduce prejudicii demnității umane.

II.2 . Situația prezentă

II.2 .1. Analiza instituțională

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap este organul de specialitate al administrației publice centrale care coordonează, la nivel central, activitățile de protecție specială și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu handicap, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție specială a persoanelor cu handicap.

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap are în structură Comisia superioară de evaluare a persoanelor cu handicap pentru adulți, cu activitate decizională în soluționarea contestațiilor la certificatele de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, emise de comisiile județene sau ale sectoarelor municipiului București.

În subordinea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap funcționează Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap.

II.2 .2. Analiza din punct de vedere al legislației

Articolul 50 din Constituția României, prevede:

"Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a

persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor."

Sistemul de protecție specială a persoanelor cu handicap este reglementat prin acte normative de bază - legi, ordonanțe, hotărâri de guvern - și acte normative din domeniul secundar, care conțin prevederi de natură metodologică.

II.2 .3. Analiza din punct de vedere statistic, drepturi și facilități

Conform statisticii Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, sursa fiind Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, la 31.03.2005, numărul persoanelor cu handicap este de 432.438 (56.324 copii și 376.114 adulți), dintre care se află în instituții 18.225 persoane iar 414.213 sunt în îngrijirea familiei și/sau trăiesc independent. Din numărul total de persoane, pe tipuri de handicap, enumerăm: handicapul mintal - 21,6%, handicapul vizual - 20,7%, handicapul fizic - 16,8%, handicapul neuropsihic - 15,8%, handicapul somatic - 13,6%, handicapul auditiv - 4%, handicapul asociat - 5,4%, HIV-SIDA - 1%, boli rare - 1,1%.

Ponderele persoanelor cu handicap în populația României este de 1,98%. În comparație, ponderea medie la nivelul țărilor din Uniunea Europeană este de 10%.

La aceeași dată, există 141 centre rezidențiale pentru persoane cu handicap în care se acordă asistență unui număr de la 500 până la 20 de persoane. Aproape toate centrele rezidențiale găzduiesc atât persoane cu handicap cât și persoane vârstnice, cazuri sociale și bolnavi cronici.

Persoanele cu handicap asistate în familie beneficiază de anumite prestații sociale din partea statului care, de cele mai multe ori, nu sunt pe deplin acompaniate de accesibilizarea mediului fizic și de măsuri reale de protecție activă.

Prestațiile financiare de care copiii și persoanele adulte cu handicap beneficiază sunt într-un cuantum valoric mic; de exemplu, un adult cu handicap încadrat în gradul grav are o indemnizație lunară de 150 lei. Persoanele cu handicap mediu și ușor nu primesc nici un fel de prestație financiară.

Persoanele cu handicap grav din familii pot avea asistent personal care este, de regulă, un membru al familiei sau o rudă, angajat de primăria în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap.

Marea majoritate a persoanelor cu handicap nu au asigurate, în mod curent, nici un fel de servicii. Serviciile existente sunt slab diversificate, insuficiente, acoperite în mod aleatoriu de organizațiile neguvernamentale astfel că intervenția din punct de vedere social are un caracter lacunar. Personalul din cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu handicap este insuficient din punct de vedere numeric și, în general, fără calificare profesională.

Accesul la educație, asistența medicală, încadrarea în muncă, transportul public, condițiile de locuit și de mișcare în mediul fizic reprezintă domenii insuficient rezolvate de autoritățile publice locale.

Conform statisticii Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, până la cel mult 20% din totalul clădirilor publice sunt adaptate conform nevoilor persoanelor cu handicap, ceea ce determină o foarte slabă participare a acestora la viața societății.

În prezent, cu excepția unui număr foarte redus de interpreți mimico-gestuali, tehnicii de tipar braille și a tehnicilor de înregistrare audio, nu există sisteme, servicii și tehnologii de acces la informații și comunicare destinate persoanelor cu handicap senzorial (auditiv și vizual).

Astfel, persoanele cu handicap reprezintă un grup extrem de vulnerabil la procesele de excluziune socială.

În afara acestor persoane, cuprinse în cadrul sistemului de protecție specială a persoanelor cu handicap, în România există persoanele cu invaliditate. Persoanele beneficiare ale pensiei de invaliditate sunt definite prin Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu completările și modificările ulterioare. Astfel, au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, din cauza: accidentelor de muncă, bolilor profesionale și tuberculozei; bolilor obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca. În raport cu cerințele locului de muncă și cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea este: de gradul I, II și III. Pensionarul de invaliditate de gradul I este asimilat persoanei cu handicap în anumite condiții prevăzute în legislația în vigoare.

După cum se menționează și în Regulile Standard privind Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap, termenii invaliditate și handicap au fost folosiți adesea confuz, exprimând mai mult interesul pentru aspectul medical și de diagnostic și ignorând relația cu mediul înconjurător fapt care a făcut un deserviciu în stabilirea unor politici sociale unitare și coerente la nivel național.

De asemenea, în prezent, nu sunt încadrate în grad de handicap acele persoane care au suferit accident vascular cerebral după vârsta standard de pensionare spre deosebire de persoanele care suferă accident vascular cerebral înainte de această vârstă și care sunt încadrate în grad de handicap.

În anul 1980, Organizația Mondială a Sănătății a adoptat Clasificarea Internațională a Deficiențelor, Incapacităților și Handicapurilor care a făcut distincția între deficiență, incapacitate și handicap. Aceasta a fost utilizată experimental timp de 12 ani și, în urma revizuirii, la 22 mai 2001, a fost adoptată și aprobată de

cea de a 24-a Sesiune Generală a Organizației Mondiale a Sănătății, Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății.

CAPITOLUL II Misiunea

Până în anul 2013, persoanele cu handicap beneficiază de drepturi și oportunități reale în vederea îmbunătățirii calității vieții personale.

CAPITOLUL III Obiective generale și specifice

1. Promovarea integrării sociale a persoanelor cu handicap ca cetățeni activi în măsură de a-și controla viața

Obiective specifice:

- 1.1. Creșterea capacității instituționale și administrative
- 1.2. Participarea activă și accesul la serviciile sociale
- 1.3. Consolidarea parteneriatului public - privat
- 1.4. Promovarea furnizării serviciilor de calitate care să răspundă nevoilor individuale ale persoanei cu handicap

1.5. Accesibilizarea mediului fizic, informațional, a transportului și locuințelor

1.6. Corelarea sistemului de protecție a copilului cu handicap cu cel al adultului cu handicap

2. Acordarea de sprijin pentru familiile care au în componență persoane cu handicap

Obiective specifice:

- 2.1. Identificarea nevoilor de sprijin familial
- 2.2. Asigurarea serviciilor de sprijin familial
3. Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă pentru persoanele cu handicap

Obiective specifice:

3.1. Sprijin timpuriu efectiv (inclusiv prin dezvoltarea sistemului educațional de la vârsta timpurie corelată cu nevoile identificate în vederea creșterii gradului de incluziune socială)

3.2. Implicarea angajatorilor

3.3. Îmbunătățirea sistemului educațional și de formare profesională

3.4. Îmbunătățirea serviciilor de sprijin în vederea angajării și crearea serviciilor de sprijin al persoanelor cu handicap la locul de muncă

CAPITOLUL IV Implementarea, monitorizarea și evaluarea

Implementarea măsurilor stabilite în cadrul strategiei presupune un proces de planificare multianuală bazat pe obiectivele generale și nevoile locale, precum și pe resursele materiale, financiare și umane disponibile.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei reprezintă activități de maximă importanță care pot determina revizuirea planului național de acțiune și redefinirea unora dintre măsuri, în funcție de contextul social la nivelul comunităților, de evoluția nevoilor persoanelor cu handicap și a numărului acestora.

Activitatea de monitorizare și evaluare are în vedere următoarele:

- a) selectarea unor indicatori de performanță pentru obiectivele generale ale strategiei;
- b) dezvoltarea unor programe de cercetare asupra unor grupuri cu grad mare de risc;
- c) identificarea punctelor slabe în procesul de implementare a strategiei și a soluțiilor de rezolvare;
- d) realizarea unei baze de date unitară și integrată sistemului de asistență socială;
- e) asigurarea de informații corecte despre dinamica persoanelor cu handicap și condițiile lor de viață.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei și a planului de acțiune vor fi asigurate de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, în colaborare cu toți responsabilii desemnați.

CAPITOLUL V Finanțarea

Sursele de finanțare ale sistemului de protecție a persoanelor cu handicap includ:

- a) buget de stat;
- b) bugete locale;
- c) donații și sponsorizări de la persoane fizice și juridice, în condițiile legii;
- d) fonduri externe, rambursabile și nerambursabile;
- e) contribuția persoanelor cu handicap și/sau ale familiei/reprezentanților legali.

Planificarea bugetului necesar realizării măsurilor prevăzute în planul de acțiune se face anual, pentru anul următor și reprezintă o condiționalitate a implementării strategiei.

CAPITOLUL VI Planul de acțiune privind implementarea strategiei naționale

Planul de acțiune privind implementarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013, "Șanse egale pentru persoanele cu handicap - către o societate fără discriminări"

Obiectivul general 1:
Promovarea integrării sociale a persoanelor cu handicap ca cetățeni activi în măsură de a-și controla viața.

Obiective specifice	Măsuri	Termene	Instituții responsabile
1.1. Creșterea capacității instituționale și administrative	a) continuarea reformei instituționale și administrative a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, inclusiv a structurilor proprii și a instituțiilor subordonate, precum și a centrelor de tip rezidențial și nerezidențial pentru persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	b) actualizarea permanentă a cadrului legislativ național referitor la persoanele cu handicap, în concordanță cu legislația europeană și internațională	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
	c) îmbunătățirea comunicării în domeniu între nivelurile de responsabilitate locală, județeană și națională	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	d) instituirea unor noi prestații și servicii sociale, adaptate nevoilor specifice handicapului și comunității	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	e) asigurarea unui cadru coerent și unitar privind coordonarea metodologică a sistemului de protecție a persoanelor cu handicap	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	f) implementarea, dezvoltarea și actualizarea permanentă a sistemului național de monitorizare privind: <ul style="list-style-type: none"> • promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap; • stadiul realizării accesibilităților; • implementarea standardelor și calitatea serviciilor sociale furnizate persoanelor cu handicap; • impactul proiectelor finanțate asupra calității vieții persoanelor cu handicap 	2006-2007	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, autorități publice locale
	g) realizarea unui circuit informațional unitar și eficient care să servească interesului persoanei cu handicap; asigurarea, la nivelul administrației publice centrale și locale, a infrastructurii de tehnologie a informației și a resurselor umane necesare pentru a susține circuitul informațional	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	h) eficientizarea procedurilor de obținere și/sau exercitare a drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	i) diversificarea indicatorilor calitativi și	2006-2008	Autoritatea

cantitativi de analiză și evaluare privind problematica handicapului, calitatea vieții persoanelor cu handicap, integrarea și incluziunea socială a acestora		Națională pentru Persoanele cu Handicap
j) colectarea, analizarea și interpretarea datelor și a informațiilor statistice respectând dreptul la viață intimă, demnitate precum și alte drepturi ale persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
k) elaborarea și implementarea unui sistem coerent de stabilire a încadrării în grad de handicap; stabilirea potențialului de integrare a persoanei cu handicap în viața comunității prin referire la potențialul funcțional al acesteia, urmând ca gradul de handicap să fie stabilit de medicul de specialitate iar potențialul de integrare de către o comisie multidisciplinară de evaluare	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Sănătății, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
l) acreditarea furnizorilor de servicii sociale pentru persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
m) instituirea unui sistem de control privind respectarea drepturilor persoanelor cu handicap și calitatea serviciilor sociale furnizate acestora	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
n) monitorizarea implementării Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013 și a Planului de acțiune	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
o) prevenirea instituționalizării persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autoritățile publice locale
p) avizarea strategiilor județene, a planurilor județene/locale ale sectoarelor municipiului București, elaborate în vederea implementării Strategiei naționale, precum și asigurarea suportului metodologic autorităților administrației publice în procesul de restructurare/închidere a instituțiilor; monitorizarea planurilor județene/locale de implementare a strategiei din domeniu	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
q) coordonarea procesului de transformare a instituțiilor existente din unități pasive, de internare și supraveghere medico-socială, în instituții cu o politică activă de integrare socială a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
r) restructurarea/închiderea instituțiilor în care standardele minime de calitate nu sunt implementate;	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
s) crearea condițiilor pentru dezvoltarea serviciilor alternative de tip familial	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
t) îmbunătățirea mecanismelor financiare asigurarea resurselor financiare, creșterea sumelor atrase în completarea fondurilor alocate de la bugetul de stat, crearea și dezvoltarea instrumentelor de autofinanțare, creșterea eficienței utilizării bugetelor alocate	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap

u) diversificarea surselor de finanțare pentru programe și proiecte, creșterea fondurilor destinate programelor și proiectelor care vizează îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor cu handicap, inclusiv identificarea și administrarea surselor de finanțare necesare procesului de restructurare/închidere a instituțiilor și creării de servicii alternative de tip familial	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
v) alocarea de resurse adecvate nevoilor persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
w) promovarea valorilor și principiilor privitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenești ale persoanelor cu handicap, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
x) implicarea autorităților administrației publice precum și a societății civile în: <ul style="list-style-type: none"> • procesul de informare și comunicare destinat persoanelor cu handicap, familiilor acestora, membrilor comunității; • asigurarea accesului la informații publice în formate accesibile și tehnologii corespunzătoare tipurilor de handicap. 	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, autorități publice locale
y) promovarea imaginii pozitive despre persoanele cu handicap, în colaborare cu diverși actori implicați, inclusiv mass-media; creșterea nivelului de vizibilitate a persoanei cu handicap ca membru cu drepturi depline al comunității	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, autorități publice locale, mass-media, televiziunea publică
z) desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice inclusiv pentru a combate stereotipurile și prejudecățile existente despre persoanele cu handicap și pentru a susține receptivitatea față de drepturile acestora	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, autorități publice locale
aa) dezvoltarea parteneriatului public/privat în scopul promovării protecției persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
bb) susținerea, dezvoltarea, diversificarea programelor de studii și cercetare științifică și aplicată în domeniul handicapului	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
cc) promovarea viziunii și conceptelor	2006-2013	Autoritatea

	exprimate în Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății		Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
	dd) realizarea unui dialog constant cu organizațiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau cu activitate în domeniu în procesul de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a măsurilor privind problematica handicapului	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
1.2. Participarea activă și accesul la serviciile sociale	a) promovarea accesului la serviciile necesare pentru a susține integrarea socială și pentru a preveni izolarea și separarea de comunitate a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	b) diversificarea prestațiilor sociale pentru persoanele cu handicap precum și diversificarea modului de atribuire, inclusiv dezvoltarea de abordări inovative privind serviciile, publice și private, în scopul de a acoperi nevoile persoanelor cu handicap în calitate de consumator de bunuri și servicii	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	c) crearea condițiilor de disponibilitate, respectiv de transport, infrastructură, rețele de comunicare, a serviciilor sociale corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor, autorități publice locale
	d) înființarea și susținerea de centre de reabilitare specializate pe tipuri de handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale, furnizorii de servicii sociale acreditați
	e) înființarea, dezvoltarea, diversificarea serviciilor sociale necesare reînegrării în comunitate a persoanelor cu handicap din centrele rezidențiale	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale, furnizorii de servicii sociale acreditați
	f) dezvoltarea de servicii prin care să se sprijine integrarea socială a persoanei cu handicap, de exemplu ateliere protejate, birouri de consiliere etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	g) aplicarea principiului resursa urmează persoana ceea ce presupune că persoana cu handicap poate beneficia de serviciul social corespunzător nevoilor individuale acolo unde îl alege	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale

	h) administrarea unei linii telefonice de tip telverde; monitorizarea apelurilor; analizarea și interpretarea informațiilor; crearea unei metodologii de intervenție și soluționare a neregulilor și a reclamațiilor recepționate; implementarea acestei metodologii	2006-2007	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	i) asigurarea accesului persoanelor cu handicap la tratamentul balnear și de recuperare; administrare a unui fond de bilete pentru tratament balnear și recuperare	2006-2007	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Casa Națională de Pensii
	j) suplimentarea numărului și a categoriilor de produse incluse în contractul cadru de asigurări de sănătate; asigurarea și diversificarea dispozitivelor de asistare: proteze, proteze auditive, lentile, lupe, orteze, aparatură și materiale ajutoare compensatorii, mijloace tiftotehnice, aparate ortopedice, dispozitive de mers etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Colegiul Medicilor
	k) identificarea de resurse Financiare precum și eficientizarea administrării fondurilor destinate produselor care răspund nevoilor de integrare și incluziune socială a persoanelor cu handicap, și anume mijloace și echipamente tehnice cu caracter compensatoriu, echipamente de scriere și tipărire braille; programe de citire și de voce sintetică pentru calculator; aparatură de semnalizare vizuală și de mărire a imaginilor; alte echipamente cu afișaj braille, cu voce sintetică sau semnalizare sonoră; video telefoane; sisteme de semnalizare cu mai multe elemente componente etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
	l) promovarea participării persoanelor cu handicap la activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber, la nivel național și internațional	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale
1.3. Consolidarea parteneriatului public-privat	a) implicarea persoanelor cu handicap în luarea de decizii și în măsurile care le pot afecta viața, precum și a organizațiilor persoanelor cu handicap, a reprezentanților acestora, acordând o atenție deosebită persoanelor cu grad ridicat de dependență și celor care nu se pot reprezenta singure; asigurarea respectării principiului Nimic pentru noi, fără noi!	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	b) implicarea societății civile atât în elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor în domeniu cât și în sesizarea nerespectării drepturilor persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	c) consolidarea colaborării dintre autoritățile administrației publice și persoanele juridice, publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege în vederea elaborării și implementării de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	d) organizarea, în colaborare sau parteneriat între autoritățile administrației publice și organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniu, de activități cultural - sportive și de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu handicap și familiile acestora	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale
	e) încurajarea și promovarea activităților de voluntariat	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
1.4. Promovarea furnizării serviciilor de calitate care să răspundă nevoilor individuale ale persoanei cu handicap	a) elaborarea standardelor de calitate pentru serviciile sociale specializate furnizate persoanelor cu handicap, asigurarea consultanței metodologice în vederea implementării standardelor; evaluarea rezultatelor monitorizării implementării standardelor; actualizarea standardelor de calitate	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	b) asigurarea instruirii și formării continue a personalului, de toate tipurile, implicat la toate nivelurile în protecția persoanelor cu handicap, inclusiv a asistentilor personali; intensificarea instruirilor pentru asistenții personali; asigurarea coordonării metodologice privind instruirea, formarea, pregătirea profesională a resurselor umane	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și

	care lucrează în cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu handicap		Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, furnizorii de servicii de formare acreditați, autorități publice locale
	c) crearea și dezvoltarea unor centre zonale de instruire, formare și perfecționare a personalului în domeniul protecției, integrării și incluziunii sociale a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	d) asigurarea programei de instruire și a curriculum-ului pentru competențe comune mai multor ocupații din domeniul protecției persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	e) elaborarea și monitorizarea Planului național privind formarea personalului din sistemul de protecție a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	f) introducerea în Clasificarea Ocupațiilor din România a terapeutului ocupațional, a asistentului personal profesionist și a altor profesii identificate ca necesare în cadrul sistemului de protecție a persoanelor cu handicap	2006-2009	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării
	g) asigurarea ponderii personalului specializat angajat în sistemul de protecție a persoanelor cu handicap în raport cu tipurile de servicii: asistenți sociali, psihologi, instructori de ergoterapie, kinetoterapeuți, pedagogi de recuperare, logopezi, psihopedagogi, cadre didactice de sprijin, educatori specializați, mediatori școlari etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	h) asigurarea continuității, complementarității și cooperării în procesul furnizării de servicii sociale pentru persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	i) promovarea contractării serviciilor sociale de către autoritățile administrației publice către furnizorii acreditați de servicii în domeniul protecției persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
1.5. Accesibilizarea mediului fizic, informational, a transportului și locuințelor	a) sprijinirea cercetării, dezvoltării și producției de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive, adecvate persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor, autorități publice locale
	b) promovarea și implementarea conceptului Acces pentru toți pentru a implica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale, televiziunea

		publică
c) asigurarea informațiilor despre problematica accesibilității pentru toți cei interesați	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
d) introducerea în pregătirea inițială a studenților, a unor cursuri referitoare la diversitatea persoanelor cu handicap și a nevoilor acestora, precum și la diversificarea modalităților de realizare a accesului	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
e) realizarea cu prioritate a accesibilității mediului fizic și informațional, în unitățile și instituțiile de învățământ	2006-2007	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
f) asigurarea utilizării de către cadrele didactice a mijloacelor specifice de comunicare cu elevii cu handicap, în cadrul procesului educațional	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
g) asigurarea, prin mijloace specifice de comunicare, a accesului persoanelor cu handicap senzorial la informația difuzată prin mass-media	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Televiziunea Română
h) facilitarea accesului persoanelor cu handicap la noile tehnologii	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor, autorități publice locale
i) actualizarea permanentă la normele europene și internaționale a normativului privind adaptarea mediului fizic la nevoile persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
j) întărirea controlului asupra realizării accesibilității și aplicarea de amenzi contravenționale	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Inspectoratul de Stat în Construcții
k) formarea și asigurarea de interpreți autorizați ai limbajului mimico - gestual; includerea acestor interpreți în aparatul administrației publice	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
l) formarea și asigurarea interpreților pentru persoanele cu surdo - cecitate	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
m) includerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale din domeniul protecției persoanelor cu handicap în comisiile de recepție a lucrărilor de construcție sau reamenajare a mediului fizic construit	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
n) dezvoltarea gamei de servicii adaptate persoanelor cu handicap, de exemplu asistență prin ghizi și asistență animală etc.	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei,

			autorități publice locale
	o) asigurarea suportului în adaptarea locuinței persoanei cu handicap în funcție de nevoile acesteia	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	p) asigurarea calității dispozitivelor compensatorii și a accesibilității costurilor	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Casa Națională de Asigurări de Sănătate
	q) diversificarea accesului la servicii de petrecere a timpului liber, inclusiv turism, pentru persoanele cu handicap etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, autorități publice locale
1.6. Corelarea sistemului de protecție a copilului cu handicap cu cel al adultului cu handicap	a) planificarea tranziției copilului cu handicap din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a adultului cu handicap, în baza nevoilor individuale identificate ale acestuia	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării
	b) asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	c) instituirea unui set de măsuri menite să asigure pregătirea copilului pentru viața adultă și pentru viața independentă	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	d) creșterea nivelului de informare a copilului cu handicap în ceea ce privește oportunitățile de educație, angajare, accesul la viața socială, accesul la diferite mijloace de petrecere a timpului liber	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale

Obiectivul general 2:

Acordarea de sprijin pentru familiile care au în componență persoane cu handicap

Obiective specifice	Măsuri	Termene	Instituții responsabile
2.1. Identificarea nevoilor de sprijin familial	a) asigurarea unei evaluări individuale, multidisciplinare, a persoanei cu handicap și a condițiilor necesare implementării programului individual de reabilitare și integrare socială și a planului individualizat	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul

	de servicii, stabilite în colaborare cu persoana cu handicap și/sau familia acesteia. Persoana cu handicap și, dacă este necesar, familia sau reprezentantul legal participă, de asemenea, la ansamblul măsurilor luate în vederea orientării sale profesionale		Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	b) monitorizarea implementării programului individual de reabilitare și integrare socială, a planului personalizat de servicii și a rezultatelor obținute; asigurarea condițiilor pentru evaluarea periodică a persoanelor cu handicap și monitorizarea rezultatelor obținute	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	c) înființarea sistemului bazat pe managementul de caz în protecția persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
	d) monitorizarea permanentă a costurilor serviciilor sociale astfel încât indicatorul cost-eficiență să răspundă nevoilor persoanei cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	e) asigurarea unei evaluări a nevoilor de sprijin al familiei în mediul ei de viață	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	f) dezvoltarea de servicii de prevenire și intervenție în cazurile de vagabondaj, cerșetorie și trafic de persoane cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Administrației și Internelor, autorități publice locale
	g) dezvoltarea de servicii de prevenire și intervenție în caz de abuz și exploatare a persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Administrației și Internelor, autorități publice locale
	h) sprijinirea oricăror forme de asociere familială în vederea asigurării integrării și incluziunii sociale a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	i) sprijinirea inițiativelor persoanelor juridice, publice sau private, instituțiilor de cult recunoscute de lege cu privire la identificarea nevoilor de sprijin familial	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale
2.2. Asigurarea serviciilor de sprijin familial	a) promovarea mediului familial ca fiind mediul cel mai prielnic de dezvoltare a persoanei cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
	b) diversificarea modalităților de acordare a prestațiilor sociale; reglementarea legală a bugetului personal complementar pentru persoanele cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii,

			Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale
c) implicarea familiei și responsabilizarea acesteia cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrare socială ale persoanei cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale	
d) dezvoltarea unui sistem de instruire și calificare a asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale	
e) dezvoltarea de programe de susținere între părinți și specialiști și alte tipuri de instruire în domeniul handicapului, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice sau private, instituții de cult recunoscute de lege	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale	
f) dezvoltarea serviciilor sociale de tip centre de zi, locuințe protejate, centre de tip respiro/centre de criză, servicii la domiciliu, altele, corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap; sprijinirea inițiativelor persoanelor juridice, publice sau private, instituțiilor de cult recunoscute de lege pentru crearea unor astfel de servicii corespunzătoare nevoilor comunității	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale	
g) dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale la nivel comunitar, cu preponderență servicii de îngrijire la domiciliu care permit menținerea persoanei cu handicap în mediul propriu de viață, în familie și în comunitate	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, autorități publice locale	
h) informarea persoanelor cu handicap, a familiilor și a tuturor instituțiilor cu activități în domeniu pentru a face cunoscute drepturile și obligațiile, mijloacele și resursele ce le pot fi alocate	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Administrației și Internelor, autorități publice locale	
i) susținerea participării persoanei cu handicap și a familiei sale la evenimente cultural-sportive și la teatre, muzee, cinematografe, biblioteci precum și facilitarea accesului la obiectivele de patrimoniu, turistice și de petrecere a timpului liber	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale	
j) asigurarea accesului persoanelor cu handicap și a familiilor lor la programele guvernamentale de securitate socială, sănătate și de reducere a sărăciei; includerea nevoilor persoanelor cu handicap și a familiilor acestora în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare naționale, județene sau locale	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, autorități publice locale	
k) crearea, la nivel local, a unor structuri comunitare consultative care să sprijine persoanele cu handicap și familiile acestora	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale	
l) introducerea unui criteriu de prioritate pentru persoanele cu handicap în repartizarea de locuințe sociale	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, autorități publice locale	

**Obiectivul general 3:
Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă pentru persoanele cu handicap**

Obiective specifice	Măsuri	Termene	Instituții responsabile
---------------------	--------	---------	-------------------------

3.1. Sprijin timpuriu efectiv (inclusiv prin dezvoltarea sistemului educațional de la vârstă timpurie corelată cu nevoile identificate, în vederea creșterii gradului de incluziune socială)	a) asigurarea școlarizării și a profesionalizării tuturor persoanelor cu handicap, indiferent de locul în care acestea se află, respectând nevoile individuale de dezvoltare	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	b) adaptarea instrumentelor specifice educației la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	c) elaborarea și instituirea unui curriculum pentru persoanele cu handicap grav și asociat	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
	d) adaptarea programei școlare la nevoile copiilor/tinerilor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
	e) asigurarea școlarizării la domiciliu a persoanelor cu handicap nedepășibile pe durata perioadei de școlarizare obligatorie	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	f) organizarea diferențiată a examenelor din cadrul procesului de învățământ pentru persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	g) introducerea în curricula școlilor generale, liceelor, universităților și a altor forme de învățământ, a informațiilor referitoare la problematica handicapului	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	h) corelarea permanentă cu strategia națională în domeniu a curriculum-ului pentru cei care se pregătesc să lucreze cu persoanele cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
	i) realizarea de programe de instruire privind problematica handicapului pentru toate cadrele didactice	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
	j) accentuarea importanței evaluării abilităților și, mai ales, a abilităților socio-profesionale ale persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării
	k) realizarea, diversificarea, susținerea financiară a programelor privind orientarea și reconversia profesională a persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	l) corelarea pregătirii profesionale a persoanelor cu handicap cu cerințele pieței muncii	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	m) asigurarea materialelor didactice adaptate necesare diversității tipurilor de handicap, introducerea noilor tehnologii	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	n) susținerea programelor care au ca obiectiv dezvoltarea abilităților persoanelor cu handicap, indiferent de vârsta acestora	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
3.2. Implicarea angajatorilor	a) proiectarea și adaptarea locurilor de muncă în așa fel încât acestea să devină accesibile persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
	b) susținerea logistică și financiară a angajatorilor în vederea realizării adaptărilor locurilor de muncă în funcție de nevoile individuale ale persoanei cu handicap angajate	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	c) dezvoltarea formelor de stimulare a angajatorilor în vederea angajării și păstrării locului de muncă al persoanelor cu handicap; promovarea și asigurarea cunoașterii de către angajatori a dreptului la muncă al persoanei cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	d) stabilirea unei comunicări permanente între Agenția Națională pentru Ocuparea	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu

	Forței de Muncă, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap și organizațiile neguvernamentale din domeniu		Handicap
	e) înființarea și susținerea de complexe de servicii formate din ateliere sau unități protejate și locuințe protejate, la nivel județean	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	f) dezvoltarea, la nivel județean, a unor noi modalități de organizare a activităților lucrative pentru persoanele cu handicap: întreprinderi sociale, ateliere protejate etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
	g) acordarea de sprijin pentru organizarea unei piețe de desfacere pentru produsul muncii persoanei cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
3.3. Îmbunătățirea sistemului educațional și de formare profesională	a) promovarea accesului la educație și formare profesională a persoanelor cu handicap, indiferent de gradul și tipul de handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, autorități publice locale
	b) promovarea conceptului potrivit căruia persoana cu handicap încadrată în muncă reprezintă o valoare adăugată pentru societate și, în special, pentru comunitatea a căreia aparține	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	c) crearea condițiilor și a serviciilor necesare pentru ca persoana cu handicap să poată alege forma de conversie sau reconversie profesională și locul de muncă, în conformitate cu potențialul ei funcțional	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	d) desfășurarea de programe, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege, având ca obiectiv crearea de oportunități pentru dezvoltarea abilităților persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale
	e) asigurarea de acces egal al persoanelor cu handicap la oportunitățile de formare și promovare la locul de muncă	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, autorități publice locale
3.4. Îmbunătățirea serviciilor de sprijin în vederea angajării și crearea serviciilor de sprijin al persoanelor cu handicap la locul de muncă	a) promovarea unui mediu de muncă deschis, inclusiv și accesibil persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	b) promovarea recunoașterii capacităților, abilităților și contribuției persoanelor cu handicap la locul de muncă și pe piața muncii și, implicit, combaterea prejudecăților în acest domeniu	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	c) crearea condițiilor pentru creșterea șanselor persoanelor cu handicap de angajare și avansare în carieră pe piața liberă a muncii și îndeosebi în sectorul public	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	d) diversificarea și susținerea de servicii sociale, astfel: consiliere pentru persoana cu handicap și familia acesteia, informare pentru angajatori etc.	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	e) introducerea în Clasificarea Ocupațiilor din România a unor noi ocupații care facilitează integrarea profesională a persoanei cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Educației și Cercetării
	f) elaborarea și implementarea unui sistem de monitorizare privind ocuparea și încadrarea în muncă, formarea profesională, promovarea și condițiile de muncă ale persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale
	g) realizarea și actualizarea permanentă a bazei de date la nivel județean/local pentru evidențierea ofertei de muncă din rândul persoanelor cu handicap	2006-2008	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale

	h) dezvoltarea colaborării cu mass-media în vederea creșterii gradului de conștientizare și/sau sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, televiziunea publică, autorități publice locale
	i) realizarea de programe și proiecte, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice sau private, instituții de cult recunoscute de lege, având ca obiectiv creșterea gradului de ocupare	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Culturii și Cultelor, autorități publice locale
	j) susținerea de campanii de sensibilizare și conștientizare a angajatorilor asupra abilităților persoanelor cu handicap	2006-2013	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autorități publice locale

*) Planul de acțiune privind implementarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006 - 2013 "Șanse egale pentru persoanele cu handicap - către o societate fără discriminări" poate fi revizuit anual, în urma monitorizării Strategiei.

